

T.C.

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)**

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-32 Mük.257/8502-274

21/02/2012

Konu : Sigorta komisyon gider belgesi  
düzenlenmesi hk.

İlgi dilekçenizde; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olarak sigorta ve aracılık hizmetleri faaliyetiyle iştigal ettiğiniz, sigorta aracılık hizmeti faaliyetinde bulunan bir firma ile ortak sigorta hizmet üretimi yapıldığı ve yapılan bu hizmet üretimi karşılığında poliçelerin diğer firma tarafından düzenlendiği ve ana sigorta şirketinin de sigorta komisyon gider belgesini bu firma adına tanzim edip, işe ait tahsilatın da bu firma tarafından gerçekleştirildiği, üretimin ortak yapılması nedeniyle payınıza isabet eden kısmın diğer firma tarafından banka hesabınıza aktarıldığı belirtilerek, payınıza isabet eden kısmın ne şekilde belgelendirileceği, düzenlenecek belgede tahakkuk ettirilmesi gereken verginin olup olmadığı, herhangi bir belge düzenlenmeksizin hesabınıza geçen paranın firmanız açınızdan gelir, gönderen açısından da gider olarak kaydedilmesinin mümkün olup olmadığı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasıyla kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, ikinci fıkrasıyla da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'nci maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38'inci maddesinde, "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerince:

- 1- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
- 2- İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede; sigorta aracılık hizmetleri kapsamında başka bir sigorta şirketinden yapılan tahsilatın, kurum kazancının tespitinde dikkate alınarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile Maliye Bakanlığı, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye ve bunlarda değişiklik yapmaya yetkili kılınmıştır.

Anılan Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak sigorta şirketleri ile acenteler tarafından düzenlenecek belgelerde uyulması gereken usul ve esaslar 243, 246 ve 385 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde açıklanmıştır.

Konuyla ilgili olarak yayımlanan 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "6 Sigorta Acentelerine Tali Acentelik Sözleşmesi İle Bağlı Olarak Çalışan Tali Acentelere Ödenen Komisyon Bedellerinde Belge Düzeni" başlıklı bölümünde;

"243 ve 246 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde, sigorta acente ve prodüktörleri ile sigorta ve reasürans brokerleri tarafından sigorta şirketlerine sağlanan hizmetler nedeniyle ödenen komisyon bedelleri için sigorta şirketleri tarafından "Sigorta Komisyon Gider Belgesi" düzenleneceği ve acente, prodüktör ve brokerlerin bu bedeller için ayrıca fatura düzenlemeyecekleri ve bu bedelleri sigorta komisyon gider belgesine istinaden hasılat kaydedecekleri açıklanmıştır.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, **tali acentelerin bir tali acentelik sözleşmesiyle sigorta acentelerine bağlı olarak faaliyette bulunmaları ve bu faaliyetleri sonucu bir komisyon geliri elde etmeleri nedeniyle, sigorta acenteleri tarafından tali acentelere ödenen komisyon bedelleri için sigorta komisyon gider belgesi düzenleme zorunluluğu getirilmiştir.**

Buna göre, tali acenteler aldığı bu bedeller için ayrıca fatura düzenlemeyecekler ve bu bedelleri sigorta acenteleri tarafından düzenlenen sigorta komisyon gider belgesine istinaden hasılat kaydedebileceklerdir.

1/9/2008 tarihi itibarıyla sigorta acentelerinin düzenlemek zorunda oldukları sigorta komisyon gider belgesinde 243 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenen usul ve esaslara uyulacağı da tabiidir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hükümlere göre, sigorta acente ve prodüktörleri tarafından sigorta şirketlerine sağlanan hizmetler nedeniyle sigorta şirketleri "sigorta komisyon gider belgesi" düzenleyeceklerdir. Bu işlemler nedeniyle acente ve prodüktörler ayrıca fatura düzenlemeyeceklerdir.

Ayrıca, bir acenteye bağlı olarak çalışan kişi veya kurumları ifade eden ve uygulamada tali acente adı verilen kişi veya kurumların da bağlı oldukları acentelerden yaptıkları iş karşılığında alacakları bedel (komisyon) için de sigorta komisyon gider belgesi düzenlenmesi gerekir. Ancak, tali acentenin sadece sigortacılık faaliyeti amacıyla kurulmuş bir acente olması şartıyla söz konusu gider belgesi düzenlenebilir. Bu durumda tali acente ayrıca fatura düzenlemeyecektir.

Görüldüğü üzere, sigorta komisyon gider belgesinin, sigorta şirketleri tarafından sigorta acentelerinden, sigorta acentelerinin de tali acentelerden sağladıkları hizmetler karşılığında düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak ortak olarak sigortacılık hizmeti yaptığınız firma ile aranızda bu şekilde bir bağ bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, ortak olarak sigortacılık hizmeti yapmış olduğunuz firmaya ana sigorta şirketi tarafından sigorta komisyon gider belgesi düzenlenmek suretiyle elde edilen aracılık hizmet bedelinden payınıza isabet eden kısmın şirketinize intikali karşılığında ortak iş yaptığınız firma adına fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.